

Klima-, energi- og bygningsministerens samt miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. V stillet af Folketingets Miljøudvalg

Spørgsmål V:

”Ministrene bedes redegøre for regeringens holdning til de to første kapitler i Det Miljøøkonomiske Råds rapport om henholdsvis vedvarende energi og ressourcestrategien. Rapporten konkluderer, at den danske satsning på vedvarende energi er overambitiøs, og at de høje danske klimaambitioner går ud over konkurrenceevnen og beskæftigelsen i Danmark, samtidig med at de reducerer velstanden og giver forbrugerne for høje elpriser, samt at der ikke er økonomisk rationale for at øge genanvendelse af affald frem for afbrænding. Ministrene bedes i forlængelse heraf redegøre for, hvordan denne konklusion hænger sammen med regeringens erklærede ambition om at skabe vækst og arbejdspladser i Danmark bl.a. jf. regeringens 1/2 vækstplan for fødevarer, der blev lanceret i december sidste år, regeringens ressourcestrategi, samt hvad de konkret vil gøre i forhold til de anbefalinger, som Det Miljøøkonomiske Råd fremlægger i rapporten.”

Svar

[Miljøministeren]

Jeg vil også gerne takke for muligheden for at redegøre for regeringens holdning til vismændenes miljøøkonomiske rapport. Jeg vil forholde mig til kapitlet om ressourcestrategien.

Jeg synes det er godt, at vismændene tager væsentlige miljøpolitiske beslutninger op og kommer med anbefalinger til, hvordan vi kan gøre det bedre.

Derfor er jeg glad for, at vismændene også har set nærmere på regeringens ressourcestrategi, som jo er et vigtigt element i den grønne omstilling.

Lad mig slå fast med det samme, at selvom vismændene har fremlagt en kritisk vurdering af ressourcestrategien, har rapporten ikke ændret mit syn på, at øget genanvendelse er sund fornuft.

Regeringens ressourcestrategi sigter mod mere genanvendelse, fordi det miljømæssigt og samfundsøkonomisk giver god mening. Samtidig ligger det i tråd med EU's affaldshierarki, hvor genanvendelse ligger højere end forbrænding.

Danmark er et af de lande i EU, der producerer mest affald pr. indbygger. Men når det gælder genanvendelse af kommunalt indsamlet affald, ligger vi nr. 8 blandt EU-landene. Vi er ikke så

gode til genanvendelse, som de europæiske lande, der genanvender mest. Ressourcestrategien vil være med til at pege Danmark i den rigtige retning.

Regeringen har et ønske om en langsigtet omstilling, som sikrer den mest fornuftige anvendelse af værdierne i affaldet. Vi skal i langt højere grad se affald som en ressource og ikke som et problem, som vi skal af med. Og mere genanvendelse behøver ikke blive dyrere, hvis blot man indretter systemerne på en fornuftig måde. Og det gør de kommuner også, som allerede er gået i gang med at sortere mere.

Øget genanvendelse og bioforgasning af det biologiske affald bidrager samtidigt til klimapolitikken.

Konkret forholder vismændene sig kritisk til nogle forudsætninger i en konsulentrapport om samfundsøkonomien ved øget genanvendelse, som Miljøstyrelsen har fået udarbejdet.

Vismændene kritiserer bl.a., at forbrugernes tidsforbrug til sortering af affald, som er skønnet til 5 minutter om dagen, ikke er regnet med som en omkostning. Set i lyset af, at rigtig mange mennesker allerede i dag sorterer deres affald, mener jeg ikke, at forbrugernes tidsforbrug kan ses som en omkostning alene. Man må også inkludere forbrugernes gevinster, herunder den tidsbesparelse, som forbrugerne får ved at spare nogle ture til flaskecontaineren eller genbrugspladsen. Endvidere er der mange som

tillægger det værdi, at bidrage personligt til genanvendelsen.

Og så vil jeg sige, at den her diskussion viser, at der måske nogle gange går lidt for meget skrivebordsøvelse i den. Hvis vi skal følge vismændenes logik, så er antagelsen altså, at folk i stedet for at sortere affald i de fem minutter, så skulle producere værdi til samfundet, altså arbejde. Men hvad nu, hvis de hellere vil se fjernsyn eller lege med børnene i stedet for i de fem minutter? Så skal vi vel også til at regne på, om det kan betale sig at gå til forældresamtaler i skolen eller lave sund mad efter kostrådene, eller andre sysler, som måske ikke umiddelbart producerer værdi, men som har værdi for den enkelte og for fælleskabet.

Et andet kritikpunkt fra vismændene er, at de mener, at det giver et forkert billede, at konsulentrapporten sammenligner en ugentlig tømning af affaldet i dag, med en 14-dages tømning i en fremtidig situation med øget genanvendelse. Vismændene mener, at en beregning af hvorvidt øget genanvendelse kan betale sig, bør tage afsæt i at genanvendelse ikke ændrer antallet af tømninger.

Miljøstyrelsen vurderer til gengæld, at det er en realistisk antagelse, at øget genanvendelse og mindre hyppig tømning af affald går hånd i hånd. Når der sorteres mere, viser erfaringerne fra hovedparten af de kommuner, der er gået foran med affaldssortering, at man kan nøjes med at hente dagrenovation mindre hyppigt end det ellers er nødvendigt.

Vismændenes analyse af ressourcestrategien kan i øvrigt give indtryk af, at regeringen på baggrund af stigende råstofpriser tvinger kommunerne til at implementere en række dyre løsninger. Sådan er det ikke.

Når der opstår knaphed på råstoffer, leder det typisk til store udsving i priserne snarere end jævnt stigende priser, hvilket ikke skaber optimale betingelser for investeringer i grøn teknologi. En strategi for håndtering af affald kan ikke alene afhænge af de svingende priser, men kræver langsigtede investeringer, og derved langsigtet planlægning. Derfor har regeringen lagt ressourcestrategien frem.

Ressourcestrategien dikterer ikke, hvordan de enkelte kommuner skal agere eller hvilke teknologier, der skal anvendes. Det afgør kommunerne sammen med deres borgere. Regeringen har sat et politisk mål for genanvendelse, som kommuner og private aktører kan investere efter. Et mål som er fastlagt i 2022 så der er god tid i de enkelte kommuner til at omstille deres indsatser.

En undersøgelse fra Dansk Affaldsforening viser, at danskerne gerne vil sortere mere, hvis det ikke bliver dyrere. Og vores konklusion er, at det bliver det ikke, hvis kommunen tilrettelægger sin indsamlingsordning på en måde, der passer bedst muligt til den lokale situation. De kan eksempelvis tage hensyn til, hvilke indsamlingssystemer kommunen allerede har valgt at investere i.

I forhold til spørgsmålet om sammenhængen med ønsket om at skabe vækst og arbejdspladser i Danmark, så er det ikke motivationen for at gennemføre ressourcestrategien. Men mere genanvendelse vil kunne understøtte vækst og beskæftigelse. En undersøgelse udført for EU-Kommissionen viser, at der kan skabes mindst 400.000 nye arbejdspladser i EU på affaldsområdet, herunder i genanvendelsessektoren.

Således er der i regeringens vækstplan for Vand, Bio, og Miljøløsninger fokus på at styrke den danske genanvendelsessektors konkurrenceevne, bl.a. for at øge eksporten. For produkter relateret til genanvendelse var denne godt 12 mia. kr. i 2011.

Alt i alt er det fortsat min opfattelse, at ressourcestrategien hviler på solide og relevante analyser af miljø og økonomi, og de antagelser, som strategien bygger på, er efter min bedste vurdering helt rimelige.

Strategien udstikker fornuftige og fleksible rammer for aktørernes indsats for øget genanvendelse de kommende år. Og så er øget genaanvendelse i øvrigt i høj grad et politisk valg, som vi har truffet, fordi det er det rigtige at gøre. Der er globalt stigende pres på vores naturressourcer, og derfor skal vi i fremtiden udnytte alle værdierne langt bedre, end vi gør i dag. Det vil mindske presset på ressourcerne og dermed belaste miljøet mindre.

Og jeg har da også noteret mig, at
ressourcestrategien generelt er blevet positivt
modtaget. Og jeg glæder mig over, at vi – i
fælleskab med Venstre – har afsat 200 mio. kr. i
finansloven over de næste fire år til at folde
strategien ud.